

**GORO YA THUTO YA GAUTENG
DITLHAHLOBO TŠA MAREMATLOU**

**SEPEDI LELEME LA GAE
MAEMO A GO LEKANELA
(Lephephe la Boraro)**

POSSIBLE ANSWERS OCT / NOV 2006

KAROLO YA A
POTŠIŠO 1

TAODIŠO (YA SESWANTŠHO)

MOKGWA WA GO LEKOLA TAODIŠO: LELEME LA PELE

KELO YA TEKOLO [30]	KGATO YA 4 (LEVEL) 70 – 100%	KGATO YA 3 (LEVEL) 50 – 69%	KGATO YA 2 (LEVEL) 40 – 49 &	KGATO YA 1 (LEVEL) 39%
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo.	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela bontši bja ditekolo.
DITENG [10]	8-10	5-7	3-4	0-2
<ul style="list-style-type: none"> • Peakanyo: Matseno mafelelo • Maitemogelo a go • akanya le go bopa dikgopolo tše diswa ka go sekaseka taba. • Molaetša wa maleba. 	Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopolo tša go laetša mogopolo wo o butšwitšego.	Peakanyo ye e nago le bohlatse, matseno le bohlatse, matseno le mafelelo tše di loketšego modiro. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša.	Tše dingwe tša bohlatse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nang maatlakgogedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopolo ke tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.

TLHAMO LE PEAKANYO [10]	8-10	6-7	3-5	1-2
<ul style="list-style-type: none"> • Ditemana. • Tšweletšo/kgodišo ya hlogo • Nyalelano ya ditemana. • Lebelo la kanego • Tatelano ya ditiragalo. 	Ditemana tše di hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tlhaologanyo. Ditiragalo di agwa go tša sehloweng.	Ditemana tše di lekanetšego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano, le nyalelano ya maleba.	Go na le tlhaelelo ya nyalano magareng a ditemana, kgodišo ya hlogo ga se ye e kgotsofatsago. Go fela go širela.	Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelane go godiša hlogo. Morero wa taodišo ga se o fihlelelwe.
SETAELE LE POLELO	7-8	5-6	3-4	0-2
[08] Rejistara, segalo, boitemogelo bja batheeletši, le mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko mopeleto, maswaodikga.	Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomišo ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya, maleba mopeleto le maswaodikga tšhomišo ya polelo ye e nonnego ya maleba.	Mafoko a a feleletšego. Tlhamego ya mafoko ya maleba, diphošo tše mmalwa tša tšhomišo ya polelo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.	Maitekelo a tšhomišo ya mafoko, tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphošwana tša tšhomišo ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyane.	Go na le tlhaelelo ya tšhomišo ya mafoko ye e sa lebanego, mafoko a a sa felelago ke a a hlakahlakanego. Go hloka tshedimošo ga tšhomišo ya go anega. Tlhaelelo ya tlotlontšu. Tlhamego ya mafoko ye e fokolago diphošo tše ntši tša polelo, mopeleto le maswaodikga.
HLOGO YA TAODIŠO [2]	2	1	0	

TAODIŠO YE E FILWEGO HLOGO

MOKGWA WA GO LEKOLA TAODIŠO: LELEME LA PELE

KELO YA TEKOLO [30]	KGATO YA 4 (LEVEL) 70 – 100%	KGATO YA 3 (LEVEL) 50 – 69%	KGATO YA 2 (LEVEL) 40 – 49 &	KGATO YA 1 (LEVEL) 39%
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo.	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela bontši bja ditekolo.
DITENG [10]	8-10	5-7	3-4	0-2
<ul style="list-style-type: none"> • Peakanyo: Matseno mafelelo • Maitemogelo a go • akanya le go bopa dikgopolo tše difsa ka go sekaseka taba. • Molaetša wa maleba. 	Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopolo tša go laetša mogopolo wo o butšwitšego.	Peakanyo ye e nago le bohlatse, matseno le bohlatse, matseno le mafelelo tše di loketšego modiro. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša.	Tše dingwe tša bohlatse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgogedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopolo ke tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.

TLHAMO LE PEAKANYO [10]	8-10	6-7	3-5	1-2
<ul style="list-style-type: none"> • Ditemana. • Tšweletšo/kgodišo ya hlogo • Nyalelano ya ditemana. • Lebelo la kanego • Tatelano ya ditiragalo. 	Ditemana tše di hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tlhaologanyo. Lebelo le le lekanego go selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go tša sehloweng.	Ditemana tše di lekanetšego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano, le nyalelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	Maitekelo a ditemana, eupša go na le tlhaelelo ya nyalano magareng a ditemana, kgodišo ya hlogo ga se ye e kgofatsago. Go fela go širela.	Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelane go godiša hlogo. Go tloga go timetša. Morero wa taodišo ga se o fihlelelwe.
SETAELE LE POLELO	8-10	5-7	3-4	0-2
[10] Rejistara, segalo, boitemogelo bja batheeletši, le mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko mopeleto, maswaodikga.	Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomišo ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya, maleba mopeleto le maswaodikga tšhomišo ya polelo ye e nonnogo ya maleba.	Mafoko a a feleletšego. Tlhamego ya mafoko ya maleba, diphošo tše mmalwa tša tšhomišo ya polelo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.	Maitekelo a tšhomišo ya mafoko, tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphošwana tša tšhomišo ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyane.	Go na le tlhaelelo ya tšhomišo ya mafoko ye e sa lebanego, mafoko a a sa felelago ke a a hlakahlakanego. Go hloka tshedimošo ga tšhomišo ya go anega. Tlhaelelo ya tlotlontšu. Tlhamego ya mafoko ye e fokolago diphošo tše ntši tša polelo, mopeleto le maswaodikga.

KAROLO YA B

POTŠIŠO 2

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

<p>SEBOPEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atrese ya mongwadi le letšatši di ngwalwe gabotse (Khoneng ya letsogo la go ja godingwana). Ga go šomišwe maswaodikga. Letšatšikgwe di le ngwalwa ka mantšu. Mohlala: 3 Matšhe 2004. 2. Madume: Leina la mogwera fela / Sereto sa gagwe Ga go šomišwe maswaodikga. Madume a ngwalwa ka letsogong la ngele mothaladi o tee ka fase ga atrese. 3. Mafelelo / bofelo go šomišwa tlhakagolo ya mathomo, gomme bofelo bja laetša segwera magareng ga mongwadi le mongwalelwa. O šomša leina la gago wena mongwadi / Sereto sa gago ga o šomiše maswaodikga. 	<p>Meputso: [5]</p> <p>(2)</p> <p>(1)</p> <p>(2)</p>
<p>DITENG</p> <ul style="list-style-type: none"> ü O se fapoge tabeng ye o swanetšego go ngwala ka yona. ü Diteng e be tše di kgahlišago. ü Go laetšwe kwešišo ya seo go ngwalwago ka sona. ü Morero wa lengwalo o fihlelelwe. 	<p>Diteng:</p> <p>Moputso: [7]</p>
<p>SETAELE LE POLELO</p> <ul style="list-style-type: none"> ü Temana ye nngwe le ye nngwe e hlaloše ditaba tša yona. ü Mafoko a be a a hlamilwego gabotse le tšhomišo ya maleba ya maswaodikga. ü Mopeleto le tlotlontšu e be tša maleba. ü Segalo e be sa maleba se se laetšago segwera/kwelobohloko/go amega/go hlohleletša/go nyama/go thaba kudu bj.bj. 	<p>Setaele le Polelo:</p> <p>Moputso: [3]</p>
<p>PALOMOKA: MOPUTSO = [15]</p>	

2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO

<p>SEBOPEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atrese ya mongwadi le letšatši di ngwalwe gabotse (Khoneng ya letsogo la go ja godingwana). Ga go šomišwe maswaodikga. Letšatšikgweri le ngwalwa ka mantšu. Mohlala: 30 Aporele 2004. 2. Aterese ya mongwalelwa e ngwalwa gabotse ka letsogong la ngele Ga go šomišwe maswaodikga Ga go ngwalwe letšatšikgweri 3. Madume: Go šomišwe Thobela/Morena. Go se šomišwe maswaodikga Madume a ngwalwa ka letsogong la ngele mothaladi o tee ka fase ga atrese ya mongwalelwa. 4. Hlogo ya taba e ngwalwa ka fase ga madume o tshetše mothaladi o tee, gomme ya thalelwa. Madume a ngwalwa ka letsogong la ngele mothaladi o tee ka fase ga atrese. 5. Mafelelo / bofelo go šomišwa tlhakakgolo ya mathomo, gomme bofelo bja laetša kamano gare ga mongwadi le mongwalelwa. O šomiša leina la gago wena mongwadi / Sereto sa gago. 	<p>Meputso: [5]</p> <p style="text-align: center;">(1)</p> <p style="text-align: center;">(1)</p> <p style="text-align: center;">(1)</p> <p style="text-align: center;">(1)</p> <p style="text-align: center;">(1)</p>
<p>DITENG</p> <ul style="list-style-type: none"> Ü O se fapoge tabeng ye o swanetšego go ngwala ka yona. Ü Diteng e be tše di kgahlišago. Ü Go laetšwe kwešišo ya seo go ngwalwago ka sona. Ü Morero wa lengwalo o fihlelelwe. 	<p>Diteng: Moputso: [7]</p>
<p>SETAELE LE POLELO</p> <ul style="list-style-type: none"> Ü Temana ye nngwe le ye nngwe e hlaloše ditaba tša yona. Ü Mafoko a be a hlamilwego gabotse le tšhomišo ya maleba ya maswaodikga. 	<p>Setaele le Polelo: Moputso: [3]</p>

2.3 MEMORANTAMO

MOKGWA WA TEKOLO [15]	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo.	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felela.
A. S0EBOPEGO – [4]	4	3	2	1
∅ Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelwago	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se setelele kudu / se sekopana kudu
B. DITENG – [6]	5-6	3-4	2	1
∅ Momarelo ya hlogo.	Hlogo ye e hlalositšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero	Hlogo ye e hlalositšwego ka bophara. O tšweleditše morero	Hlogo ye e hlalositšwego, eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši O dikologa seolo.	Hlogo ye e hlalositšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba.

MOKGWA WA TEKOLO	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
C SETAELE & POLELO – [5] Ø Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto, maswaodikga, tšhomišo ya polelo	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo. 4-5	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo. 3	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo 2	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felela. 1
	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	Sebopego le segalo tšego di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tšeo di fokolago.

2.4 POLELO

MOKGWA WA TEKOLO [15]	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo.	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felela.
A. SEBOPEGO – [4]	4	3	2	1
∅ Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelwago	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se setelele kudu / se sekopana kudu
B. DITENG – [6]	5-6	3-4	2	1
∅ Momarelo ya hlogo.	Hlogo ye e hlalositšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero	Hlogo ye e hlalositšwego ka bophara. O tšweleditše morero	Hlogo ye e hlalositšwego, eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši O dikologa seolo.	Hlogo ye e hlalositšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba.

MOKGWA WA TEKOLO	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
C SETAELE & POLELO – [5] Ø Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto, maswaodikga, tšhomišo ya polelo	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo. 4-5	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo. 3	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo 2	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felela. 1
	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	Sebopego le segalo tšeo di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tšeo di fokolago.

POTŠISO 3

3.1 TSEBIŠO

MOKGWA WA TEKOLO [15]	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo.	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felela.
A. SEBOPEGO – [4] Ø Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana	4 Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego	3 Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelwago	2 Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago	1 Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se setelele kudu / se sekopana kudu
B. DITENG – [6] Ø Momarelo ya hlogo.	5-6 Hlogo ye e hlalositšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero	4-5 Hlogo ye e hlalositšwego ka bophara. O tšweleditše morero	3-2 Hlogo ye e hlalositšwego, eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši O dikologa seolo.	1 Hlogo ye e hlalositšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba.

MOKGWA WA TEKOLO	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo.	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felela.
C SETAELE & POLELO – [5]	4-5	3	2	1
Ø Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto, maswaodikga, tšhomišo ya polelo	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	Sebopego le segalo tšego di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tše di fokolago.

3.2 E-MAIL

MOKGWA WA TEKOLO [15]	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
A. SEBOPEGO – [4]	4	3	2	1
<p>Ø Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana</p>	<p>Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego</p>	<p>Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelwago</p>	<p>Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago</p>	<p>Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se setelele kudu / se sekopana kudu</p>
<p>B. DITENG – [6] Ø Momarelo ya hlogo.</p>	<p>5-6 Hlogo ye e hlalositšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero</p>	<p>3-4 Hlogo ye e hlalositšwego ka bophara. O tšweleditše morero</p>	<p>2 Hlogo ye e hlalositšwego, eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši O dikologa seolo.</p>	<p>1 Hlogo ye e hlalositšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba.</p>

MOKGWA WA TEKOLO	KGATO YA (LEVEL) 4	KGATO YA (LEVEL) 3	KGATO YA (LEVEL) 2	KGATO YA (LEVEL) 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo.	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felela.
C SETAELE & POLELO – [5] Ø Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto, maswaodikga, tšhomišo ya polelo	4 Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka dipošo tša polelo.	3 Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	2 Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Dipošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	1 Sebopego le segalo tšego di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tšeo di fokolago.

KAROLO YA C
KANEGELOKOPANA

POTŠIŠO 4

Go tseba mang? – H.H.Ramokgopa

- 4.1 4.1.1 – O be a nea bagwera ba gagwe diphahlo ka theko ya tlase yeo ba tlo lefago yena e sego monglebenkele.
– Sefala o be a tswaka diphahlo tša go lefelwa le tša go se lefelwe,
– Ka maikemišetšo, a gore ba tle ba di abagane lokheišeneng (3)
- 4.1.2 – Sekwala a ka tsebišwa thwii gore o tla golegwa
– O ka leletša maphodisa mogala gore a tšee magato
– Kotlo ya lehodu e swanetše go ba ya godimo.
– Kgopolo ya maleba e tla putswa. (3)
- 4.1.3 Sekwala ka ge a be a tlwaetše go utswetša Mna. Lombard, le ge a be a thwetšwe gore a hlokomele dibjana tša klapo, o ile a no di utswa ka ge a tlwaetše go utswa (2)
- 4.1.4 Aowa
– E be e le ya bofefo kudu ka ge a ile a no tšwela pele le go utswa.
(Kgopolo ya maleba e tla putswa) (2)
- 4.1.5 – Ke tla mmotša gore motho ke motho ka batho.
– A amogele dingwetši tša gagwe ka ge di tlile go mo godišetša kgoro.
– Mahlapa ga a age motse
(Kgopolo ya maleba e tla putswa) (3)
- 4.1.6 Barwa ba Phala ba be ba re ge ba iketlile le basadi ba bona, ba ba botše gore mmagobona o re ke bana ba badiidi, bao ba tlilego ka go ja. (2)
- 4.1.7 – MmaPhala o hlokile mophuti ge a hlokofala,
– Ka ge a ngadišitše barwa ba gagwe le dingwetši
– Ditlogolo tša gagwe di be di no fela di mo laela ge ba eya go dira mešomo ya letšatši ka la gore o sa phela. (3)
- 4.1.8 – Aowa!
– Barwa bao ba be ba swanetše go yo nyaka leloko la bobona gore ba tle ba ba thuše go rarolla bothata bjoo.
(Kgopolo ya maleba e tla putswa) (2)

[20]

GOBA

- 4.2 Karabo e tla akaretša dintlha tše latelago
- Gantši boloi bo hlolwa ke lehufa.
  - Sofonea ge a šoma o be a romela gae kgafetša diyamaleng le tše dingwe.
  - Tšeo di be di sa kgahle badudi ba motse wa gabo ka gore ba be ba mo kgotsa
  - Ka morago ga lenyalo la gagwe Sofonea o be a fela a lla mmele.
  - Bolwetši bjoo bo ile bja ba bja mo tšea.
  - Le ge a hlokofetše, go be go felwa go bolelwa gore batho ba bone Sofonea mašamong.
  - Morwedi wa Sofonea o be a phela a sega a lebeletše mojako wa ntlo bošego ka leswiswi, tše o ka rego o bona motho.
  - Mosadi wa Sofonea o lora Sofonea a boile makgoweng a tile le merwalwana ya makarapa.
  - Nnete ge go esa o hwetša merwalwana yeo, le ge motliši wa yona a hlokofetše kgale.
  - Mosima o be a hwetša disepe, diswikiri le dibaseline go tee le R5.00
  - Lebati la ntlo le be le tswalelwa le be le bulwe ka gabo Sofonea, eupša go sa bonwe motho yo a le bulago
  - Dingaka tša setšo le tšona di be di hlatsela gore dithoto tšeo di tla le yena Sofonea.
  - Ngaka yeo e dumela gore ngwana wa bona e lego Sofonea ga se a bolokwa
  - Ba bangwe ba be ba fela ba bolela gore Sofonea ba mmone sethokgweng.
  - Tšatši le lengwe o be a bonwa ke bašemane madišong, ba tšhabe ba tlogele diruiwa
  - Kgaetšedi wa gagwe le yena o be a mmona, a mo goelele le ge a sa thuše selo.
  - Lesogana la Ramaeba leo le filwego pasa, ya Sofonea gore le e iše ga komišinare ge a hlokofetše,
  - O re o tshwenywa ke lentšu la Sofonea leo le rego o nyaka pasa ya gagwe go yena a kgone go šoma,
  - Ka ge e le yena a e išitšego ga komišinare. (20)

GOBA

POTŠIŠO 5

- 5.1 5.1.1 Ba lapa la Mokadiathola ba ile go ja dienywa, ba rapalala ka moka ba idibala. (2)
- 5.1.2 – Ke tla ba lemoša kotsi ya go tshela molao bophelong.
 – Ke tla ba swarela
 – Ke tla ba fa tokelo ya gore bjale ba ka no fula dienywa go ya ka fao ba ratago (3)
- 5.1.3 – Ee!
 – Re bona ge a etla ka gae go bona seo se hlagilego ge a sepetše.
 – Re bona ge a ba phafōša ge ba idibetše.
 – Kgopolo ya maleba e tla putswa. (2)

- 5.1.4 – Ke mogogonope.
 – wona, o ile wa hlabela setšhaba mokgoši, gore bao ba bonego Mokadiathola ba mmoše gore lapa la gagwe le fedile.
 – Mokadithola o ile go kwa seo a phakišetša gae go tlo thuša (3)

Setsopolwa B

- 5.1.5 – Ke phukubje
 – Phukubje e be e jele bana ba dinkwe tšeo di nyakago, go e bolaya.
 – Bjale e be e nyaka go rweša ditšhwene molato ka go di ruta koša yeo e bolelago gore ke ditšhwene di bolailego bana ba dinkwe. (3)

- 5.1.6 – Phukubje e be e nyaka go tsenya ditšhwene mathateng ka la gore ke tšona tšeo di bolailego bana ba dinkwe.
 – Phukubje e thakgatšwa ke ge ditšhwene di hlaselwa ke dinkwe ka letšatši la moletlo, le ge di be di se ne molato (3)

- 5.1.7 – Ke be ke tla biletša phukubje lekgotla go sekišwa ka seo e se dirilego.
 – Ke be ke tla kgopela kgoro gore e fe phukubje kotlo ye boimanyana.
 – Ke be ke tla hlalošetša dinkwe ka botlalo maradia a phukubje gore go otlwe yona.
 – Kgopolo ya maleba e tla putswa. (3)

- 5.1.8 Ga se rena ditšhwene (1)
[20]

GOBA

5.2 Karabo e tla akaretša dintlha tše latelago:

Matseno:

- Ke a makopana
- Ga a thome ka mokgwa wa go tlwaelega e lego 'kgalekgale'.
- Leina la moanegwathwadi le a tšwelela e lego Matheetšabohle.
- Bothata bjo moanengwathwadi a lebanego nabjo bo tšwelela temeng ya pele. (4)

Molaetša:

- Molaetša wa nonwane ye o tšwelela gabotse,
- e lego gore ge o le motho o se ke wa tšea maele gohle,
- Ka ge o tla feleletša o le mathateng.
- seo se bonala ge Matheetšabohle a paletšwe ke go rekiša tonki ya gagwe (4)

Baanegwa:

- Baanegwa ba feta boraro ka palo,
- e lego Matheetšabohle, morwa, tonki, banenyana, bakgalabje, basadi le banna
- Moanegwathwadi o a tšweletšwa e lego Matheetšabohle

Poeletšo ya diteng:

- Mo poeletšo ya mantšu ga e tšwelele ka botlalo,
- ge e se fela lefoko le ba a sepela, ba a sepela. (4)

Mafetšo:

- Mafetšo ke a makopana.
- Wona a felela ka mokgwa wa go tlwaelega,
- e lego “Nonwane e felela mo”.

(4)

PALOMOKA: [20]